

MIRKO BOGDANOVIĆ
mirko.bogdanovic@bdp.hr

Naš znak
Predmet

OPĆINSKI SUD U SPLITU
Ex. vojarna Sv. Križ Dračevac
21000 Split

04.06.2025.

Poslovni broj: Sp-3/2016

Stečajni dužnik (Petrošač): **MARKO MARIJANOVIĆ**, Split, Prvih hrvatskih redarstvenika 18,
OIB: 03691483117

Stečajni vjerovnik: **SANDA ŠKORO**, Ivana Gudelja 38, Split, OIB: 71702524010,
zastupana po odvjetnicima, svakom pojedinačno, iz
BOGDANOVIĆ, DOLIČKI & PARTNERI odvjetničkog društva,
Miramarska cesta 24, 10000 Zagreb

Radi: stečaja petrošača, uskrate oslobođenja dužnika od preostalih
obveza

REVIZIJA

e-komunikacijom, prilozi

I. Vrhovni sud Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 29. siječnja 2025. donio odluku (rješenje) kojom se Stečajnom vjerovniku dopušta podnošenje revizije protiv rješenja Županijskog suda u Osijeku poslovni broj GŽ-511/2023-2 od 23. ožujka 2023. pod točkom I. izreke, zbog određenog pravnog pitanja.

Zakon o stečaju petrošača ("Narodne novine" br. 100/15.; dalje u tekstu: „ZSP“) u članku 25. stavku 1. propisuje da se pismena se u postupku stečaja petrošača objavljuju putem mrežne stranice e-oglasna ploča sudova. U stavku 2. istog članka propisano je da se smatra se da je dostava pismena obavljena istekom osmog dana od dana objave pismena na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova.

Gore navedena odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske objavljena je na e-oglasnoj ploči 28. travnja 2025. što znači da se, u skladu s citiranim člankom 25. ZSP-a, smatra da je dostava Stečajnom vjerovniku izvršena 6. svibnja 2025. U skladu s člankom 382. stavka 2. Zakona o parničnom postupku ("Službeni list SFRJ" br. 4/77., 36/77., 36/80., 6/80., 69/82., 43/82., 58/84., 74/87., 57/89., 20/90., 27/90., 35/91., "Narodne novine" br. 53/91., 91/92., 112/99., 129/00., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 96/08., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11. - službeni pročišćeni tekst, 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23.; dalje u tekstu: „ZPP“) revizija se podnosi u roku 30 dana, a što u ovome predmetu znači da je Stečajni vjerovnik ima pravo podnijeti zaključno s 5. lipnjem 2025.

Dokaz:

- izvod s e-oglasne ploče (Prilog 1)

II. Odlukom Županijskog suda u Osijeku (kao drugostupanjskog suda) poslovni broj GŽ-511/2023-2 od 23. ožujka 2023. pod točkom I. izreke odlučeno je da se odbija žalba Stečajnog vjerovnika i potvrđuje točka IV. rješenja Općinskog suda u Splitu (kao prvostupanjskog suda) poslovni broj Sp-3/2016 od 24. siječnja 2023., a u kojoj točki je prvostupanjski sud oslobodio potrošača Marka Marijanovića iz Splita, Prvih hrvatskih redarstvenika 18, OIB: 03691483117 (dalje u tekstu: „**Stečajni dužnik**“) od preostalih obveza.

Vrhovni sud Republike Hrvatske svojom gore spomenutom odlukom dopustio je podnošenje revizije protiv navedene odluke Županijskog suda u Osijeku u odnosu na sljedeće pravno pitanje:

„Smatra li se dužnik u smislu članka 4. ZSP-a potrošačem ako su sve njegove obveze koje su predmet stečaja potrošača nastale iz odnosa s drugim fizičkim osobama koje također djeluju izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti i/ili takve obveze proizlaze iz prisilnih propisa kao npr. obveze na temelju bračne stečevine, porezne obveze i slično?“.

III. U bitnome, tražbina Stečajnog vjerovnika prema Stečajnom dužniku proizlazi iz braka odnosno radi se o tražbini na temelju bračne stečevine. Stečajni vjerovnik i Stečajni dužnik bili su u braku koji je sklopljen **17. kolovoza 2002.**, a koji je rastavljen presudom Općinskog suda u Splitu poslovni broj P-188/08 od **11. ožujka 2009.** Stečajni vjerovnik i Stečajni dužnik su za vrijeme trajanja bračne zajednice radom stekli određenu imovinu, bračnu stečevinu.

Presudom Općinskog suda u Splitu, poslovni broj P-882/2008 od **19. svibnja 2010.** utvrđeno je, među ostalim, da predmetna bračna stečevina iznosi 120.000,00 eura te je naloženo Stečajnom dužniku da isplati Stečajnom vjerovniku iznos 60.000,00 eura uvećan za odgovarajuće zatezne kamate koje teku još od **2006. godine** pa do isplate. U bitnome, utvrđeno je da je Stečajni dužnik protupravno otuđio cjelokupni iznos (120.000,00 eura) sa zajedničkog bankovnog računa te da je dužan polovicu tog iznosa isplatiti Stečajnom vjerovniku, uvećanom za odgovarajuće zatezne kamate od 2006. godine pa sve do isplate.

Drugostupanjska presuda kojom se potvrđuje prethodno spomenuta prvostupanjska presuda Općinskog suda u Splitu donesena je **3. veljače 2011.** od strane Županijskog suda u Splitu, poslovni broj GŽp-817/2010.

Na temelju pravomoćne i ovršne gore navedene presude Općinskog suda u Splitu u korist Stečajnog vjerovnika doneseno je **29. rujna 2011.** pravomoćno rješenje o ovrsi od strane Općinskog suda u Splitu, poslovni broj Ovr-4938/2011.

Dokaz:

- Presuda Općinskog suda u Splitu poslovni broj P-882/2008 od 19. svibnja 2010., uvid u spis
- Presuda Županijskog suda u Splitu poslovni broj GŽp-817/2010 od 3. veljače 2011., uvid u spis
- Rješenje o ovrsi Općinskog suda u Splitu poslovni broj Ovr-4938/2011 od 29. rujna 2011., uvid u spis

Cijelo to vrijeme Stečajni vjerovnik se nije uspio naplatiti odnosno Stečajni dužnik još od 2006. godine pa sve do danas nije dobrovoljno ispunio svoju obvezu povrata odgovarajućeg dijela bračne stečevine (60.000,00 eura) koji je protupravno otuđio sa zajedničkog bankovnog računa.

Stečajni dužnik je nakon cca 10 godina neispunjavanja svoje obveze povrata bračne stečevine **26. travnja 2016.** podnio prijedlog za otvaranje stečaja potrošača te je Općinski sud u Splitu **6. lipnja 2017.** donio pod poslovnim brojem Sp-3/2016 rješenje o otvaranju stečajnog postupka nad imovinom Stečajnog dužnika. Općinski sud u Splitu je u tom istom predmetu **9. studenog 2017.**

donio rješenje kojim je u bitnome zaključen predmetni postupak stečaja potrošača te je određeno razdoblje provjere ponašanja Stečajnog dužnika u trajanju 5 godina.

Nakon proteka razdoblja provjere ponašanja navedenom prvostupanjskom odlukom u točki IV. Stečajni dužnik je oslobođen od preostalih obveza. Pobijanom drugostupanjskom odlukom u točki I. odbijena je žalba Stečajnog vjerovnika protiv odluke o oslobođenju od preostalih obveza te je potvrđena točka IV. prvostupanjske odluke kojom je Stečajni dužnik oslobođen od preostalih obveza.

Stečajni vjerovnik sada podnosi ovu reviziju protiv navedene odluke drugostupanjskog suda kojom je potvrđena odluka prvostupanjskog suda o oslobađanju Stečajnog dužnika od preostalih obveza, a što u praksi znači oslobođenje Stečajnog dužnika od obveze povrata odgovarajućeg dijela bračne stečevine Stečajnom vjerovniku.

IV. Člankom 4. ZSP-a propisano da se potrošačem se, u smislu ovoga Zakona, smatra svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti.

Pojam potrošača u praksi se nedvojbeno i isključivo odnosi na fizičke osobe koje sklapaju pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti, ali kad se s druge strane nalazi trgovac odnosno osoba koja djeluje unutar svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti ili kako je trgovac definiran Zakonom o trgovačkim društvima da je to osoba koja samostalno trajno obavlja gospodarsku djelatnost radi ostvarivanja dobiti proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu.

Brak nije odnos dva potrošača pa stoga nema osnove da se obveze iz bračnog odnosa (npr. dugovanja na osnovu bračne stečevine) smatraju obvezama potrošača.

Nije ni životno ni logično niti je u skladu s ciljem ZSP-a kao što nije ni pravično da se dugovanje na osnovu bračne stečevine smatra dugovanjem potrošača.

V. U ovom postupku stečaja tzv. potrošača imamo s jedne strane Stečajnog dužnika, a s druge strane se nalaze njegovi vjerovnici, i to redom Stečajni vjerovnik u svojstvu njegovog bivšeg bračnog druga koji ima tražbinu prema njemu na osnovi bračne stečevine, tj. novca (60 000 eura) kojeg je Stečajni dužnik nakon prestanka bračne zajednice otuđio sa zajedničkog bankovnog računa, djeca Stečajnog dužnika koja imaju tražbine prema njemu na osnovi uzdržavanja i u konačnici Republika Hrvatska koja ima tražbinu prema Stečajnom dužniku na osnovu poreza na cestovno vozilo.

Iz gore navedenog vidljivo je da se obveze Stečajnog dužnika odnose na bračnu stečevinu, uzdržavanje (alimentaciju) i poreze prema Republici Hrvatskoj, odnosno na obveze koje proizlaze iz obiteljsko-pravnih i porezno-pravnih stvari.

To sve znači kako ne postoji nijedna obveza koja bi teretila Stečajnog dužnika, a koja bi proizlazila iz stvarnog potrošačkog odnosa odnosno odnosa trgovac-potrošač.

Ni prvostupanjski (Općinski sud u Splitu), a niti drugostupanjski sud (Županijski sud u Osijeku) se ne očituju o ovoj odlučnoj činjenici da obveze Stečajnog dužnika ne proizlaze iz potrošačkih odnosa već iz obiteljsko-pravnih i porezno-pravnih stvari. Suprotno tome, oni pojednostavljeno,

suženom i strogo gramatičkom metodom, zauzimaju stav da se Stečajnog dužnika oslobodi od preostalih obveza i za to uopće ne daju odgovarajuće obrazloženje zašto i kako su zaključili da je Stečajni dužnik potrošač u bračnom odnosu i da je njegova obveza povrata bračna stečevina zapravo potrošačka obveza. Oni ne daju obrazloženje ni kako to Stečajni vjerovnik, prema njihovom tumačenju, ima tražbinu prema potrošaču na osnovu bračne stečevine, a ne prema bivšem bračnom drugu odnosno kako se to radi o potrošačkom odnosu, a ne bračnom odnosu.

Da su pritom navedeni sudovi pošli od toga koji je bio cilj ZSP-a (ciljna, teleološka metoda tumačenja propisa) tada sigurno ne bi zaključili da je Stečajni dužnik potrošač i da ga se može osloboditi obveze povrata bračne stečevine na način kako su oni to učinili. Valjda nikome nije sporno da cilj ZSP-a nije bio osloboditi bivšeg bračnog druga od obveze povrata odgovarajućeg dijela bračne stečevine koji mu ne pripada i kojeg je protupravno otuđio.

Nižestupanjski sudovi bi isto zaključili i da se su koristili bilo kojom drugom metodom tumačenja propisa (ZSP-a), bez obzira radi li se logičkoj metodi, sustavnoj metodi, sociološkoj metodi, poredbenopravnom metodi itd. Nije ni životno ni logično da se bračni drug smatra potrošačem u braku (logička metoda), kao što se tako ne tumači niti u jednom drugom dijelu našeg pravnog sustava (sustavna metoda) ili u usporednim pravnim sustavima (poredbenopravna metoda). U konačnici, metodom sociološkom tumačenja propisa je nesporno da se u Republici Hrvatskoj bračni odnos, barem zasad, ne smatra potrošačkim odnosom.

VI. Prema članku 2. ZSP-a cilj ovog zakona je **poštenog potrošača** osloboditi od obveza koje preostanu nakon unovčenja njegove imovine i raspodjele prikupljenih sredstava vjerovnicima (oslobođenje od preostalih obveza).

To znači kako nižestupanjski sudovi smatraju, strogo i suženo gramatičkim tumačenjem, da se potrošačem smatra i onaj dužnik koja ima obvezu na osnovu obveznopravnih (obiteljsko-pravnih) odnosa s drugim fizičkim osobama odnosno ne-trgovcima.

Iz toga proizlazi kako jednake pravne učinke prema dužniku ima tražbina bračne stečevine i tražbina na osnovi sklapanja ugovora i odgovarajućeg pružanja telekomunikacijskih / komunalnih / bankarskih i sličnih usluga koje sklapaju profesionalci / trgovci s jedne strane i fizičke osobe s druge strane.

To u konačnici znači kako se ne radi distinkcija između tražbina odnosno odnosa u koje ulazi vjerovnici (telekomunikacije, banke itd.) u skladu sa svojim poslovnim odlukama i odnosa u koje ulazi vjerovnici koji to ne žele nego su na to prisiljeni.

Tako npr. Stečajni vjerovnik nije donio odluku postati vjerovnik Stečajnog dužnika i ulaziti s njime u obvezno-pravni odnos, no kad mu je Stečajni dužnik protupravno otuđio njegov iznos bračne stečevine (60 000 eura od ukupno 120 000 eura na bankovnom računu), Stečajni vjerovnik je bio prisiljen zaštititi svoje interese i postati vjerovnik bivšeg bračnog druga, ovdje Stečajnog dužnika koji se sada želi prikazati potrošačem.

Ne ulazeći u to, nižestupanjski sudovi izjednačavaju vjerovnika bračne stečevine i vjerovnike iz odnosa u koje ulazi poslovni subjekti s fizičkim osobama.

Posebno se pri tome treba voditi računa koji je bio stvarni smisao ZSP-a i njegovog donošenja. Konačni prijedlog ZSP-a, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike

Hrvatske aktom od 1. rujna 2015. (KLASA: 022-03/15-01/34 URBROJ: 65-15-07 od 1. rujna 2015.) u obrazloženju razloga zbog kojih se on donosi stalno se spominje broj kreditno zaduženih građana (dakle odnos građana s bankama) te se posebno / izričito navodi sljedeće:

*Potrebno je imati na umu da je **potrošač uvijek slabija strana u svakom pravnom odnosu te kao građanin sukladno odredbi članka 35. Ustava Republike Hrvatske ima zajamčeno štovanje i pravnu zaštitu njegova osobnog i obiteljskog dostojanstva, ugleda i časti.***

Dokaz:

- konačni prijedlog ZSP-a, obrazloženje razloga zbog kojih se donosi i pitanja koja se njime rješavaju, u spisu

Jasno je da se pri tome nije mislilo na vjerovnike ovopredmetnog Stečajnog dužnik. Jasno je isto tako da Stečajni dužnik u ovome predmetu nije slabija strana u odnosu na njegove vjerovnike kojima tražbine proizlaze iz bračne stečevine, uzdržavanja ili poreza na cestovno vozilo.

Sadašnjim odlukama prvostupanjskog suda, a i pobijanom drugostupanjskom odlukom se daje do znanja i zapravo ozakonjuje da Stečajni dužnik ne mora isplatiti odnosno vratiti iznos bračne stečevine koji je protupravno otuđio od Stečajnog vjerovnika jer bi ostvarenje takve tražbine (protupravno otuđene bračne stečevine) predstavljalo povredu njegovog osobnog i obiteljskog dostojanstva, ugleda i časti.

Jasno je da to nije bila namjera zakonodavca i da se u ovome slučaju ne radi o tome te da tražbina bračne stečevine nije i ne može biti predmet ovog postupka stečaja potrošača.

VII. U skladu sa svim navedenim, predlaže se da se Vrhovni sud Republike Hrvatske preinači rješenje Županijskog suda u Osijeku poslovni broj GŽ-511/2023-2 od 23. ožujka 2023. pod točkom I. izreke na način da se prihvati žalba Stečajnog vjerovnika i preinači točka IV. rješenja Općinskog suda u Splitu poslovni broj Sp-3/2016 od 24. siječnja 2023. na način da se Stečajnom dužniku uskraćuje oslobođenje od preostalih obveza,

podredno, da se preinači rješenje Županijskog suda u Osijeku poslovni broj GŽ-511/2023-2 od 23. ožujka 2023. pod točkom I. izreke na način da se prihvati žalba Stečajnog vjerovnika i ukine točka IV. rješenja Općinskog suda u Splitu, poslovni broj Sp-3/2016 od 24. siječnja 2023. i da se predmet vrati na ponovno suđenje,

podredno, da se ukine ovdje pobijana odluka Županijskog suda u Osijeku poslovni broj GŽ-511/2023-2 od 23. ožujka 2023. pod točkom I. izreke i predmet vrati na ponovno suđenje.

Stečajni vjerovnik: Sanda Škoro

zastupana po: Mario Ivančev, odvjetnik
BOGDANOVIĆ, DOLIČKI & PARTNERI odvjetničko društvo